

Xarxes i Sistemes

Teoria de cues

Jesús Sanz Marcos

e-mail: jesus.sanz@upcnet.es

Barcelona, Spain. 22/12/2000

Processos de Markow

$$f_t(t) = I e^{-I t}$$

$$E\{t\} = \frac{1}{I} \quad E\{t^2\} = \frac{2}{I^2} \Rightarrow \text{var}\{t\} = s_t^2 = \frac{1}{I^2}$$

$$\text{v.a. amb memòria? } P\{t \leq t\} = \frac{P\{t_0 \leq t \leq t_0 + t\}}{P\{t > t_0\}}$$

Probabilidad k lllamadas en T (Poisson):

$$P(X = k) = \frac{(IT)^k e^{-IT}}{k!}$$

K caras en N intents (Bernouilli):

$$P(X_n = k) = \binom{n}{k} p^k (1-p)^{n-k}$$

$$p \rightarrow 0$$

$$n \rightarrow \infty \Rightarrow \text{Bernouilli}(np) \cong \text{Poisson}(np)$$

$$pn \rightarrow I$$

Processos de naixement i mort en equilibri:

$$\sum_{k=0}^{\infty} P_k = 1 \quad P_k = \frac{\prod_{i=0}^{k-1} I_i}{\prod_{i=1}^k m_i} P_0 \quad P_0 = \left(1 + \prod_{i=0}^{k-1} \frac{I_i}{m_{i+1}} \right)^{-1}$$

Sistemes

M/M/1

Règim arribades (M = markovià)/

Règim de servei (M = markovià)/

1 = n^o de servidors, cua infinita

$$P_k = \frac{I^k}{m^k} P_0 \quad P_0 = \left(\prod_{k=0}^{\infty} \left(\frac{I}{m} \right)^k \right)^{-1} = 1 - \frac{I}{m}$$

$r = \frac{I}{m}$: factor d'utilització

$r < 1 \Rightarrow$ sistema estable

$$N = \frac{r}{1-r} : \text{número mig d'elements al sistema}$$

$$N_{serv} = r$$

Teorema de Little: $N = IT$

$$T = \frac{N}{I} = \frac{1/m}{1-r} : \text{temps mig en el sistema}$$

$$T_{serv} = \frac{N_{serv}}{I} = \frac{1}{m} : \text{temps mig estada al servidor}$$

$$N_{cua} = N_{sist} - N_{serv} = \frac{r^2}{1-r}$$

$$W = \frac{N_{cua}}{I} = \frac{r}{1-r} \frac{1}{m} : \text{temps mig d'estada a la cua}$$

$$T = T_{serv} + W = \bar{x} + W \quad \bar{x} = \frac{1}{m}$$

$$\text{Taxa de treball} = TC = \frac{1}{m}$$

G/G/1

P_0 : probabilitat que el sistema estigui desocupat.

El sistema ha treballat durant $(1 - P_0)T_{obs}$.

$$\text{Número mig d'unitats servides: } T_{obs} \frac{1 - P_0}{m}$$

M/M/ ∞

Infinitos servidors

$$P_0 = e^{-I/m} \quad P_k = \frac{(I/m)^k}{k!} e^{-I/m}$$

$$E\{k\} = \frac{I}{m} = N_{SIST} \quad T = \frac{N}{I} = \frac{1}{m}$$

$$T_{SIST} = T_{SERV} \Leftarrow \text{no hi ha cua}$$

M/M/m

M servidors, cua infinita

$$P_k = \begin{cases} \frac{(mr)^k}{k!} P_0, & k \leq m \\ \frac{m^m r^k}{m!} P_0, & k \geq m \end{cases} \quad r = \frac{I}{mm}$$

$$P_0 = \left(\sum_{k=0}^{m-1} \frac{(mr)^k}{k!} + \frac{m^m r^m}{m! (1-r)} \right)^{-1}$$

$$P\{\text{espera}\} = \frac{m^m}{m!} P_0 \frac{r^m}{1-r}$$

M/M/1/1

$$P_0 = \frac{1}{1+r} \quad P_1 = \frac{r}{1+r}$$

$$N_{SIST} = N_{SERV} = P_1$$

$$I_{cursada} = IP_0 = \frac{r}{1+r} = N_{SERV}$$

$$I_{in} = I_{cursada} = I_c$$

$$T = \frac{N}{I_c} = \frac{1}{m} : \text{temps permanència al sistema}$$

M/M/m/m

$$P_k = \frac{r^k}{k!} P_0$$

